

Obchodní korporace - právní a ekonomické aspekty se zaměřením na založení a vznik

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R085 – Podniková ekonomika

Autor práce: **Michal Měsíček**

Vedoucí práce: JUDr. Eva Karhanová Horynová

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michal Měsíček**
Osobní číslo: **E13000128**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**
Název tématu: **Obchodní korporace - právní a ekonomické aspekty se zaměřením na založení a vznik**
Zadávací katedra: **Katedra podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakteristika právní úpravy obchodních korporací v České republice.
2. Založení a vznik obchodních společností.
3. Registrační povinnosti obchodních společností.
4. Výběr vhodné formy podnikání.
5. Definice konkrétního podnikatelského záměru.
6. Výběr formy podnikání pro daný podnikatelský záměr.

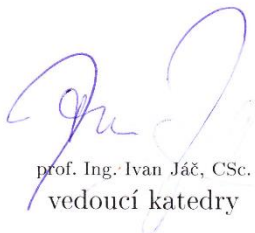
Rozsah grafických prací: dle potřeby dokumentace
Rozsah pracovní zprávy: 30 normostran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

DĚDIČ, Jan. *Akciové společnosti*. 7. přeprac. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-404-9.
DVOŘÁK, Tomáš. *Osobní obchodní společnosti ve světle rekonstrukce českého obchodního práva*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-755-1.
MCKEEVER, Mike P. *How to write a business plan*. 12th ed. Berkeley, CA: Nolo, 2014. ISBN 978-141-3320-794.
MULAČOVÁ, Věra a Petr MULAČ. *Obchodní podnikání ve 21. století*. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4780-4.
Zákon č. 89/2012, Sb., občanský zákoník
Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech
Elektronická databáze článků ProQuest (knihovna.tul.cz)

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Eva Karhanová Horynová**
Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Konzultant bakalářské práce: **Mgr. Karel Severa**
Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Datum zadání bakalářské práce: **30. října 2015**
Termín odevzdání bakalářské práce: **31. května 2017**

doc. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

prof. Ing. Ivan Jáč, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 30. října 2015

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Anotace

Bakalářská práce na téma „Obchodní korporace - právní a ekonomické aspekty se zaměřením na založení a vznik“ se zabývá problematikou konstituování obchodních korporací po rekonstrukci soukromého práva účinné od 1. 1. 2014. Nejprve jsou v práci charakterizovány obchodní korporace a jejich právní regulace, popsán proces založení a vzniku obchodních společností a možné alternativy k založení nové obchodní společnosti. Dále jsou v práci rozebrány registrační povinnosti nově vzniklých obchodních společností. Další část práce je věnována procesu volby právní formy podnikání jak z teoretického hlediska, tak z hlediska praktického na příkladu konkrétního podnikatelského záměru, truhlářství, pro který byl v rámci práce vytvořen podnikatelský plán.

Klíčová slova

Obchodní korporace, obchodní společnosti, založení společnosti, franchising, registrační povinnosti, právní forma podnikání, podnikatelský záměr

Annotation

Bachelor's thesis on topic „Business corporations - legal and economic aspects, focusing on the establishment and formation“ deals with problems of formation of business corporations after new civil law regulation effective since 1st January 2014. First, thesis defines business corporation and its legal regulation, describes the process of establishment and formation of business companies and possible alternatives to formation of a new business company. Then it continues with analysis of registration duties of newly founded business companies. Next part of the thesis is dedicated to the process of choosing legal structure of a business not only from the theoretical point of view, but also by the way of an example of a particular business plan, joinery, for which I have created structured business plan.

Key words

Business corporations, business companies, establishment of company, franchising, registration duties, legal structure of a business, business plan

Poděkování

Rád bych poděkoval své vedoucí práce JUDr. Evě Karhanové Horynové za cenné připomínky, vstřícnost a čas věnovaný konzultacím při zpracování této bakalářské práce. Rovněž bych rád poděkoval své přítelkyni za podporu při studiu a psaní této práce.

Obsah

Seznam tabulek.....	10
Seznam zkratek.....	11
Úvod.....	12
1 Korporace a obchodní korporace	14
1.1 Právní úprava obchodních korporací	15
1.2 Obchodní korporace jako podnikatelské subjekty	16
1.3 Charakteristika obchodních korporací	17
1.3.1 Statutární orgány	17
1.3.2 Zákaz konkurence.....	19
1.3.3 Podíl.....	21
1.3.4 Základní kapitál	22
1.3.5 Vklad	23
2 Založení a vznik obchodních korporací	24
2.1 Založení obchodních společností.....	25
2.1.1 Veřejná obchodní společnost.....	25
2.1.2 Komanditní společnost	26
2.1.3 Akciová společnost.....	27
2.1.4 Společnost s ručením omezeným	30
2.2 Vznik obchodních společností	31
2.3 Alternativy k zakládání nové obchodní společnosti	31
2.3.1 Koupě podniku	32
2.3.2 Franchising	32
3 Registrační povinnosti.....	34
3.1 Povinnosti vůči finančnímu úřadu	34
3.2 Povinnosti vůči živnostenskému úřadu.....	35
3.3 Povinnosti vůči okresní správě sociálního zabezpečení	36
3.4 Povinnosti vůči úřadu práce.....	36
3.5 Povinnosti vůči zdravotním pojišťovnám.....	36
4 Volba právní formy podnikání	38
4.1 Kritéria volby právní formy podnikání	38
4.1.1 Účast společníků.....	39

4.1.2	Ručení za závazky korporace	40
4.1.3	Ručení při úpadku.....	41
4.1.4	Zdanění	42
4.1.5	Organizace a administrativní povinnosti	43
4.2	Charakteristika podnikatelského záměru	43
4.2.1	Finanční plán	45
4.2.2	PEST analýza.....	46
4.2.3	SWOT analýza.....	47
4.3	Volba formy podnikání pro daný podnikatelský záměr.....	48
4.3.1	Veřejná obchodní společnost.....	49
4.3.2	Komanditní společnost	50
4.3.3	Společnost s ručením omezeným	50
4.3.4	Akciová společnost.....	50
4.4	Shrnutí volby právní formy.....	51
	Závěr.....	53
	Seznam použitých zdrojů.....	55

Seznam tabulek

Tab. 1 SWOT analýza truhlářství	48
Tab. 2 Rozhodovací proces výběru právní formy	49

Seznam zkratek

a.s.	- akciová společnost
ČNB	- Česká národní banka
DIČ	- daňové identifikační číslo
FÚ	- finanční úřad
InsZ	- zákon č. 182/2006 Sb., Insolvenční zákon
k.s.	- komanditní společnost
NOZ	- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
OR	- obchodní rejstřík
OSSZ	- okresní správa sociálního zabezpečení
s.r.o.	- společnost s ručením omezeným
ÚP	- úřad práce
v.o.s.	- veřejná obchodní společnost
ZOK	- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a družstvech
ŽÚ	- živnostenský úřad

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou obchodních korporací, zejména právními a ekonomickými aspekty jejich založení a vzniku. Podle Českého statistického úřadu existovalo na území České republiky k 31. 12. 2015 více než 455 000 obchodních korporací, z nichž více než 313 000 vykazalo v roce 2015 ekonomickou aktivitu. V posledních pěti letech každý rok roste počet registrovaných obchodních korporací téměř o 20 000 subjektů. Zakládání a vznik obchodních korporací je tedy stálou součástí ekonomické reality v České republice. Nic na tom nezměnil ani fakt, že k 1. 1. 2014 došlo k rozsáhlé rekonstrukci soukromého práva, která silně ovlivnila zakládání i následnou činnost obchodních korporací. Cílem této práce je na jedné straně ve světle rekonstrukce soukromého práva charakterizovat jednotlivé právní formy obchodních korporací, proces jejich založení a vzniku a povinnosti nově vzniklých korporací a na druhé straně přiblížit proces volby právní formy podnikání.

Téma této práce jsem si vedle svého zájmu začít po skončení studia s vlastním podnikáním vybral pro jeho aktuálnost a důležitost. Výběr vhodné právní formy podnikání vzhledem ke konkrétnímu podnikatelskému záměru a následné založení obchodní korporace je stěžejním krokem, který musí učinit každá budoucí podnikající právnická osoba. Od rekonstrukce soukromého práva uplynuly už dva roky a existuje již tedy několik publikací zabývajících se založením obchodních korporací, žádná ale dle mého názoru neobsahuje pro veřejnost dostatečně srozumitelný, praktický a ucelený postup založení obchodní korporace, kroků, které je třeba učinit po jejím vzniku a tím méně návod, jakým způsobem si vzhledem k jednotlivým právním a ekonomickým aspektům jednotlivých forem obchodních korporací zvolit tu správnou formu pro své podnikání. Tato práce tedy může posloužit jako průvodce začínajícího podnikatele od chvíle, kdy se rozhodl, že bude pro jeho podnikatelský záměr nejvhodnější podnikání prostřednictvím právnické osoby, až do chvíle, kdy může fakticky začít s podnikatelskou činností.

Hlavními prameny mé práce jsou zejména právní předpisy, komentované právní předpisy, monografie a odborné články ať už internetové nebo dostupné prostřednictvím databáze Proquest. Využitými metodami jsou vzhledem k tématu a cíli práce zejména analýza a komparace.

Práce je členěna na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou. V teoretické části práce se věnuji nejprve základním pojmům týkajícím se obchodních korporací a jejich charakteristice, dále pak jejich založení, vzniku a registračním povinnostem nově vzniklých subjektů. V praktické části práce charakterizuji konkrétní podnikatelský záměr s pomocí finančního plánu, PEST analýzy a SWOT analýzy a pro tento podnikatelský záměr provedu volbu formy podnikání na základě rozebraných kritérií volby formy podnikání.

Vzhledem k rozsahovým požadavkům kladeným na bakalářské práce a také proto, že je v České republice více než 96% podnikatelské činnosti právnických osob realizováno prostřednictvím obchodních společností, jsem se rozhodl, že se v této práci nebudu zabývat založením a vznikem družstva a ani ho nebudu uvažovat při volbě právní formy podnikání a budu se jím zabývat pouze v části věnované obchodním korporacím obecně a jejich charakteristice.

1 Korporace a obchodní korporace

Korporace je seskupení osob (společníků), kteří se sdružují za účelem podnikatelským (výrobní podnik, obchod) nebo nepodnikatelským (zájmové sdružení, kulturní instituce) s úmyslem dosažení nějakého konkrétního cíle. Vzhledem k tomu, že většina společností je založena za účelem podnikatelským, tedy konkrétněji jako obchodní korporace, je nejzákladnějším cílem dosažení likvidity.

Slovo korporace je odvozené z latinského *corpus*, které lze přeložit jako „tělo“, což je zdůrazněním toho, že korporace tvoří jednu samostatnou osobu bez ohledu na to, kolik společníků má. Pouze v případě společnosti s ručením omezeným (dále jen s.r.o.) a akciové společnosti (dále jen a.s.) může být zakládající člen pouze jeden.

Obchodní korporace jsou právnickými osobami, které § 20 odst. 1 zákona č. 89/2012 občanského zákoníku (dále jen NOZ) definuje jako „...*organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná.*“, přičemž „*Právní osobnost je způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti*“ (§15 odst. 1 NOZ).

Mezi odborníky na teorii práva se po mnoho let objevovaly různé názory, zda je právnická osoba subjektem s právní osobností. Nejdříve se uplatňovala teorie fikce, jejímž hlavním zastáncem byl Friedrich Carl von Savigny, který tvrdil, že právnická osoba je neexistující, v reálném světě nemá nic, co by se jí podobalo a proto je jen normativním výtvořem (Černá, 2015). Tomu oponuje např. Otto von Gierke, který prosazuje názor, že se jedná o subjekt s právní osobností, jelikož „*přiznání právní osobnosti odráží vlastnosti reálně existující entity, které mají vlastní autonomní existenci lišící se od jednotlivců, z nichž se skládají.*“ (Černá a spol., 2015, s. 34)

Dnes je sice právnická osoba i podle důvodové zprávy k občanskému zákoníku konstruovaná na teorii fikce, ale fikce je chápána jinak než dříve. „*Fikční prvek je spatřován v závislosti právní osobnosti na zákoně, reálnost odpovídající socioekonomického útvaru ale nikdo nepopírá.*“ (Černá a spol., 2015, s. 35)

Z faktu, že jsou korporace právnickými osobami, vyplývá i skutečnost, že za sebe od rekodifikace soukromého práva nemohou přímo jednat, proto zřizují statutární orgány, které jednají jejich jménem (Důvodová zpráva k občanskému zákoníku). Statutárním orgánem

může být dle konkrétní právní formy valná hromada, komplementáři, členská schůze, dozorčí rada či jednatel.

Česká právní úprava řadí mezi korporace obchodní korporace a spolky a rozeznává tři základní druhy obchodních korporací a to osobní obchodní společnosti, mezi které se řadí veřejná obchodní společnost (dále jen v.o.s.) a komanditní společnost (dále jen k. s.), kapitálové obchodní společnosti, které představují s.r.o. a a.s. a družstva. Český právní řád upravuje i evropskou společnost (s. e.) a evropské zájmové hospodářské sdružení (EZHS).

1.1 Právní úprava obchodních korporací

Problematika existence i činnosti obchodních korporací je v České republice regulována právním řádem, a to na úrovni obecné právní úpravy (*lex generalis*) a na úrovni speciální právní úpravy (*lex specialis*). Obecnou úpravu obchodních korporací nalezneme v NOZ, speciální právní úpravu pak v zákoně č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (dále jen ZOK). Vztah mezi obecnou a speciální právní úpravou shrnuje kolizní pravidlo *Lex specialis gerodat legi generalis*, neboli speciální právní norma ruší normu obecnou (Gerloch, 2007), ale pokud „v určité problematice není zvláštní úprava, použijeme obecnou.“ (Gerloch, 2007, s. 69).

Pro obchodní korporace tedy platí obecná ustanovení občanského zákoníku o právnických osobách, jejich ustavení, vzniku, názvu, sídlu, orgánech, jednání za právnické osoby, jejich přeměně, zrušení, zániku a případně i likvidaci a samozřejmě také ustanovení o korporacích, zastoupení a opatrovnictví. Podrobnější úpravu jednotlivých právních forem obchodních korporací pak nalezneme v zákoně o obchodních korporacích a občanský zákoník aplikujeme v jeho mezích.

Podstatnou součástí právní úpravy obchodních korporací je rovněž zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, který umožňuje korporacím fúzovat, rozdělovat se či změnit právní formu podnikání.

Kromě výše zmíněných pramenů korporátního práva je v českém právním řádu mnoho dalších právních předpisů, které již nepopisují podstatu obchodních korporací, ale jejich vzájemné vztahy, povinnosti a činnost. Mezi takové předpisy patří např.:

- zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví (dále jen zákon o účetnictví), který zejména definuje, jak se podnik může stát účetní jednotkou, náležitosti vedení účetnictví, účetní doklady a jejich úschovu, způsoby oceňování majetku a inventarizaci.
- zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, který zejména upravuje plátce daně, sazbu daně a předmět daně: „*Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem*“ (§ 18 zákona č. 586/1992) v následující části téhož paragrafu taxativně vyjmenovává příjmy, které nejsou předmětem daně.
- zákon č. 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, který upravuje pro účely obchodních korporací zejména obchodní rejstřík, podoby zápisu do něj a kdo vše má povinnost být zapsán v obchodním rejstříku. Dále upravuje zápisy do veřejných rejstříků např. při změně právní formy nebo při fúzi.
- zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, který upravuje dohody narušující hospodářskou soutěž, dominantní postavení a jeho zneužívání a částečně i úřad na ochranu hospodářské soutěže.

Vzhledem k tomu, že jsou obchodní společnosti nejčastěji zakládány za účelem podnikání, je pro ně důležitý i zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (dále jen živnostenský zákon) a často i předpisy pracovněprávní a předpisy o označování služeb a výrobků či ochraně spotřebitele.

1.2 Obchodní korporace jako podnikatelské subjekty

Jak již bylo zmíněno, obchodní korporace jsou nejčastěji zakládány za podnikatelským účelem, a tudíž se stávají podnikatelským subjektem.

Podnikatelem je podle NOZ ten, „*kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.*“ (§ 420 odst. 1 NOZ). V následujícím odstavci stanovuje NOZ pro účely ochrany spotřebitele a stanovení času plnění závazků fikci, že „*se za podnikatele považuje také každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele.*“

Ustanovení § 421 odst. 1 NOZ pak zakládá fikci, že je podnikatelem každá osoba zapsaná v obchodním rejstříku, čímž podporuje princip materiální publicity obchodního rejstříku. A konečně, následující odstavce považuje za podnikatele na základě vyvratitelné domněnky i držitele živnostenského či obdobného oprávnění.

Vzhledem k tomu, že není pro podnikatele stanovena nutná podmínka legálnosti, je podnikatelem rovněž osoba, která provozuje podnikatelskou činnost bez patřičného oprávnění.

Podnikatelem jsou obchodní korporace samy, nikoliv jejich statutární orgány, prokuristé, podnikatelská seskupení ani jejich společníci, ti totiž „*založením korporace vyjadřují svou vůli nepodnikat sami, nýbrž využít k tomuto účelu právní formu obchodní korporace*“ (Ondřejová a kol., 2015, s. 27-28).

1.3 Charakteristika obchodních korporací

Všechny obchodní korporace, bez ohledu na to, jestli se jedná o kapitálové nebo osobní obchodní společnosti, mají společné charakteristické znaky, především statutární orgány, jejichž členové jednají jménem společnosti, podíl, který určuje míru účasti společníka v obchodní korporaci a zákaz konkurence, který má chránit obchodní společnost před případným škodlivým jednáním jejích společníků.

Pro kapitálové obchodní společnosti jsou dalšími důležitými znaky vkladová povinnost a z toho vyplývající tvorba základního kapitálu a možnost založení jednou osobou.

Pro osobní obchodní společnosti je klíčovým znakem osobní účast společníků na chodu obchodní korporace, dobrovolnost vkladů a z toho vyplývající neexistence povinnosti tvořit základní kapitál, ale také to, že mohou být založeny výhradně za účelem podnikatelským nebo správy vlastního majetku.

1.3.1 Statutární orgány

Jak již bylo řečeno výše, statutární orgány jsou základním znakem všech obchodních korporací, mají je tedy všechny obchodní společnosti s tím, že se u jednotlivých forem

obchodních společností často liší jejich název, případně vztah k ostatním orgánům obchodní společnosti.

Statutární orgán je kolektivní nebo individuální orgán, který je oprávněn jednat jménem společnosti ve všech záležitostech a vystupuje za ni navenek. Statutárním orgánem s.r.o. je jednatel (příp. jednatele), u a.s. je to v případě monistické struktury (pozn. obě struktury budou blíže rozebrány v kapitole věnované a.s.), statutární ředitel a v případě dualistické struktury představenstvo. U k.s. jsou statutárním orgánem všichni komplementáři a konečně u v.o.s. všichni společníci.

Způsob, jakým za společnost statutární orgán jedná, ale i jeho složení, lze při založení společnosti modifikovat zakládající smlouvou nebo stanovami s tím, že tyto modifikace (např. nutnost společného jednání více členů statutárního orgánu, vyloučení konkrétního společníka v.o.s. jako statutárního orgánu) jsou pro třetí osobu účinné až v momentě jejich zapsání do OR.

Členem statutárního orgánu může být fyzická osoba, která je bezúhonná a u které nenastala překážka pro vykonávání živnosti. V případě, kdy funkci statutárního orgánu vykonává jiná právnická osoba, smí za tuto osobu vystupovat pouze fyzická osoba, která je oprávněna stát se statutárním orgánem. (ust. § 46 ZOK)

Každý člen statutárního orgánu musí jednat v souladu se zájmem společnosti, v ust. § 51 odst. 1 ZOK udává, že každý člen musí jednat poctivě a s potřebnými znalostmi, za což považuje rozhodnutí, u kterého mohl „*v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace.*“ (ust. § 51 odst. 1 ZOK) a dále dodává, že výjimku tvoří rozhodnutí bez nezbytné loajality. V následujícím odstavci ZOK dodává, že člen statutárního orgánu kapitálové společnosti smí požádat nejvyšší orgán společnosti o udělení pokynu k obchodnímu vedení a „*tím není dotčena jeho povinnost jednat s péčí řádného hospodáře*“ (ust. § 51 odst. 2 ZOK). V ust. § 52 odst. ZOK uvádí, že člen statutárního orgánu se choval jako řádný hospodář, pokud by obdobné úsilí „*v obdobné situaci vynaložila jiná rozumně pečlivá osoba*“ (ust. § 52 odst. 1 ZOK). V případě, kdy tuto skutečnost posuzuje soud, nese důkazní břemeno člen statutárního orgánu, ale soud může určit i opak. Pokud pak soud uzná, že tato osoba nejednala jako řádný hospodář, musí vydat prospěch, který tímto jednáním nabyla zpět společnosti. Pokud vznikne společnosti újma,

může být vypořádána v souladu se smlouvou uzavřenou s povinnou osobou, přičemž pro přijetí této smlouvy musela hlasovat alespoň dvouřetinová většina nejvyššího orgánu společnosti. (ust. § 52 ZOK)

V případě, že je člen orgánu obchodní korporace ve střetu zájmů, např. tím, že má podíl ve více společnostech, které mezi sebou soupeří a není tedy jasné, jestli bude svou funkci vykonávat v zájmu společnosti, musí tuto skutečnost neprodleně oznámit ostatním členům orgánu a kontrolní orgán, pokud ten nebyl ustanoven, tak nejvyšší orgán, může na vymezenou dobu pozastavit výkon jeho funkce. Totéž platí v případech, kdy by měl člen orgánu společnosti uzavírat smlouvy, nebo jednat s právníckými osobami, jež ovládá, nebo v nich má podíl a také „*má-li obchodní korporace zajistit nebo utvrdit dluhy*“ (ust. § 56 ZOK) osob uvedených výše, „*nebo se stát jejich spoludlužníkem*“ (ust. § 56 ZOK)

V případě, že obchodní společnost nemá statutární orgán, případně tento statutární orgán nemůže vykonávat svou funkci, ať už pro střet zájmů, nebo z jiného důvodu, může soud jmenovat této společnosti opatrovníka, který bude jednat v zájmu společnosti. Návrh na určení opatrovníka může podat člen orgánu společnosti. Opatrovníkem obchodní společnosti může být každá fyzická osoba, která je oprávněná stát se členem statutárního orgánu.

1.3.2 Zákaz konkurence

Posledním základním znakem společným pro kapitálové i osobní obchodní společnosti, který v této práci rozeberu, je zákaz konkurence.

Zákaz konkurence je zákaz určitého jednání společníka obchodní korporace, které by mohlo z důvodu konfliktu zájmů společníka či z důvodu zneužití získaných citlivých informací negativně ovlivnit činnost obchodní korporace.

Důvodem existence zákazu konkurence je udržení „zdravé“ hospodářské soutěže a zajištění toho, že každý člen orgánu společnosti bude jednat jako řádný hospodář v zájmu společnosti, nikoliv pro svůj prospěch či prospěch jiné obchodní korporace, které je tento společník také členem.

Na obecné úrovni zákaz konkurence upravuje ZOK, který v ust. § 5 odst. 1 udává, že v případě porušení zákazu konkurence může společnost požadovat prospěch, který člen

společnosti nabyt konkurenčním jednáním a případně i převod práv, která tímto jednáním vznikla, pokud to jejich charakter umožňuje. „*To platí obdobně pro každého jiného nabyvatele tohoto prospěchu nebo práva, ledaže tento nabyvatel jednal v dobré víře.*“ (ust. § 5 odst. 1 ZOK)

V odst. 2 téhož ustanovení ZOK, udává, že společnost, která zjistila porušení zákazu konkurence má na uplatnění práva (viz přechodí odstavec) 3 měsíce ode dne zjištění, ovšem maximálně 1 rok od jednání, které společnost považuje za porušení zákazu konkurence.

Obecně se v případě zákazu konkurence postupuje obdobným způsobem jako v případě střetu zájmů. Tedy o takové skutečnosti informuje člen společnosti členy orgánu, jehož členem je sám a dozorčí radu, případně nejvyšší orgán společnosti. Přičemž podle ZOK člen, který ještě před založením společnosti upozornil, že je členem jiné společnosti a po založení nové by porušoval zákaz konkurence, tuto činnost zakázanou nemá, stejně tak, pokud činnost začal vykonávat až při výkonu funkce v orgánu společnosti a písemně na to upozornil.

Pravidla zákazu konkurence platí pro všechny společníky v.o.s., komplementáře k.s., všechny jednatele s.r.o., členy představenstva a dozorčí rady a.s., členy představenstva a kontrolní komise družstva a také pro všechny prokuristy, kteří mají na základě plné moci kontrolu nad společností.

V případě v.o.s. platí zákaz konkurence pro všechny společníky v.o.s., kteří tak nemohou podnikat v obdobném předmětu podnikání jako společnost, jejíž jsou členy, bez souhlasu všech společníků. Společenská smlouva může konkurenční jednání úplně zakázat, nebo stanovit jeho další podmínky. (ust. § 109 a násl. ZOK)

V případě s.r.o. nemůže jednatel bez souhlasu všech společníků podnikat v předmětu podnikání společnosti, jejímž je společníkem, nemůže být člen statutárního orgánu a nemůže být společníkem s neomezeným ručením v jiné společnosti. Stejně jako u v.o.s. může společenská smlouva konkurenční jednání úplně zakázat, případně jinak upravit jeho podmínky. (ust. § 199 a násl. ZOK)

Výslovný zákaz konkurenčního jednání mají také členové představenstva a dozorčí rady a.s., kteří nesmí podnikat v obdobném oboru jako je předmět činnosti společnosti, v níž zastávají

funkci, ani být v takové společnosti členem statutárního orgánu a stejně jako v případě s.r.o. nesmějí být společníky s ručením omezeným. (ust. § 441 a násl. ZOK)

Pro členy představenstva družstva platí taktéž podmínka, že nesmí podnikat v obdobném oboru jako je předmět činnosti družstva a ani nemohou zastávat funkci člena statutárního orgánu takové společnosti. Člen představenstva nemůže být ani členem kontrolní komise téhož družstva. Člen kontrolní komise má obdobné podmínky, resp. nemůže být členem představenstva a ani jinou osobou oprávněnou jednat za družstvo. Stanovy příp. usnesení členské schůze mohou určit, že pro členy družstva neplatí zákaz konkurenčního jednání. Obecně zákaz konkurenčního jednání neplatí v případě, že by daný člen orgánu družstva byl členem koncernu, a v případě společenství družstev. (ust. § 710 a násl. ZOK)

1.3.3 Podíl

Dalším pojmovým znakem všech obchodních společností je po statutárních orgánech i podíl. "*Podíl představuje účast společníka v obchodní korporaci a práva a povinnosti z této účasti plynoucí.*" (§ 31 ZOK). Výše podílu představuje míru účasti společníka v obchodní korporaci, co se týče kvantifikovatelných práv a povinností, zejména tedy (pokud není ve společenské smlouvě upraveno jinak) podíl na zisku společnosti, určité procento hlasovacích práv, případně podíl na likvidačním zůstatku. Samozřejmě to znamená i povinnost podílet se dle stejného principu na úhradě ztráty.

Zákon o obchodních korporacích v ust. § 32 rovněž říká, že každý člen může mít jen jeden podíl, kromě účasti v kapitálové obchodní společnosti a osoby komanditisty.

Podíl je u kapitálových obchodních společností určen dle poměru upsaných splacených vkladů. Ovšem "*velikost podílu v jednotlivých formách korporací je stanovena dispozitivně zákonem*" a "*hranicí jejich smluvní svobody jsou dobré mravy.*" (Černá a kol., 2015, s. 130)

Zákon dále stanovuje, že u osobních obchodních společností by se měl podíl na zisku dělit rovným dílem, ale připouští výjimku např. v případě, kdy jeden ze společníků představuje pro společnost mimořádný přínos.

1.3.4 Základní kapitál

Mezi základní znaky obchodních korporací, typický pro kapitálové společnosti, u kterých je zákonem vyžadován, se řadí i základní kapitál, který společnosti skládají při založení.

Základní kapitál představuje základní jmění (kapitálové) obchodní společnosti při založení. Kapitálové obchodní společnosti a družstva skládají základní kapitál povinně, v.o.s. jako osobní obchodní společnost fakultativně. Komanditní společnost, jako společnost smíšená, je specifickým případem a má taktéž povinnost vytvářet základní kapitál, který ale tvoří vklady jen jednoho druhu společníků, komanditistů.

Základní kapitál je podle legální definice obsažené v ustanovení § 30 ZOK souhrnem všech vkladů. Základní kapitál tvoří součást vlastního kapitálu. Z ekonomického hlediska slouží jako zdroj krytí majetku, proto se v účetní rozvaze uvádí na straně pasiv (Kovanicová, 2004).

Základní kapitál se může v průběhu existence společnosti zvýšit, nebo snížit a jak vyplývá z ust. § 464 ZOK, je nutné výši kapitálu zapsat do obchodního rejstříku, včetně provedených změn.

Důvodem povinnosti skládat základní kapitál u kapitálových obchodních společností, jakožto společností, u kterých se předpokládá podnikatelský účel založení, jsou jeho funkce - garanční a účastenská. Garanční funkce znamená, že by měl základní kapitál poskytovat určitou garanci věřitelům, že budou jejich pohledávky uspokojeny. Účastenská funkce pak znamená, že základní kapitál, resp. vklady do něj, plní roli určovatele míry účasti společníka na chodu společnosti, ale zejména na určení výše podílu na zisku.

Vzhledem k tomu, že „*obchodní korporace (z dobrých důvodů) nemá povinnost udržovat hodnotu svého majetku ve výši základního kapitálu*“ (BECK-online, © 2015) je funkce garanční již nadále minimálně diskutabilní. To samé platí do jisté míry i pro funkci účastenskou. Zákon o obchodních korporacích sice u kapitálových obchodních společností říká, že se podíl na zisku určuje podle poměru vkladu k základnímu kapitálu, nicméně se ale jedná o ustanovení dispozitivní.

1.3.5 Vklad

Se základním kapitálem je úzce spojen i další pojmový znak obchodních společností, vklad, příp. vkladová povinnost. Vkladovou povinnost mají všichni společníci u kapitálových obchodních společností a komanditisté v případě komanditní společnosti.

Legální definice vkladu říká, že „*vkladem je peněžní vyjádření hodnoty předmětu vkladu do základního kapitálu obchodní korporace. U akciové společnosti se vklad označuje jako jmenovitá nebo účetní hodnota akcie*“ (§ 15 odst. 1 ZOK).

Vklad může být peněžítý nebo nepeněžítý, hodnota nepeněžitého vkladu ale musí být vždy určitelná, s tím, že od 1. 1. 2014 již nepeněžítý vklad nemusí být využitelný pro provozování činnosti obchodní korporace. Jako nepeněžítý vklad však, s výjimkou veřejné obchodní společnosti, stále nesmí být vloženo provedení práce ani poskytnutí služeb. Další změnou po rekodifikaci soukromého práva je, že hodnotu nepeněžního vkladu již neurčuje znalec určený soudem, ale osoba, která provede ocenění, a kterou vybírá zakladatel obchodní korporace. (Hájek Zrzavecký, © 2014)

Všechny nepeněžité vklady musí být předány správci vkladu před zápisem společnosti do obchodního rejstříku. Správce vkladu toto potvrzuje přiložením prohlášení správce vkladu k návrhu na zápis do obchodního rejstříku (Ondřejová a kol., 2015).

V případě, že peněžní hodnota nepeněžitého vkladu nedosáhla uvedeného emisního kursu dnem, kdy k němu korporace nabyla vlastnické právo, bez ohledu na důvod této situace, „*je vkladatel povinen doplatit rozdíl v penězích*“ (Ondřejová a kol., 2015, s. 137). V případě, že korporace vlastnické právo k předmětu vkladu nezíská vůbec „*je vkladatel povinen uhradit cenu předmětu vkladu v penězích podle ocenění uvedeného ve společenské smlouvě a korporace převzatý předmět vkladu vrátí nebo vydá oprávněné osobě*“ (Ondřejová a kol. 2015, s. 137).

Vložená peněžní částka nebo peněžní vyjádření hodnoty vkládané věci do společnosti slouží společníkům k nabytí účasti v dané společnosti. S výjimkou kapitálových obchodních společností, u kterých je minimální výše vkladu určena zákonem, je na libovůli zakladatelů, na jaké částce vkladové povinnosti se v zakládající smlouvě dohodnou. „*Sjednají-li však vkladovou povinnost, musí ji splnit.*“ (BECK-online, © 2015).

2 Založení a vznik obchodních korporací

Existenci obchodní korporace předchází relativně dlouhý a náročný proces. Zrod obchodní korporace se dělí na dvě základní a rozdílné části a to na založení a na vznik. Tento proces ZOK upravuje jen částečně, protože v obecné míře je zrod obchodních korporací jakožto právnických osob upravován v ustanoveních NOZ.

Založení obchodní společnosti neznamená, že již korporace prakticky existuje jako právnická osoba, tou se stává až zápisem do obchodního rejstříku (dále jen OR). Z toho vyplývá, že obchodní korporace nabývá právní osobnosti až dnem svého vzniku, nikoliv při svém založení.

Jelikož je založení a vznik obchodní korporace administrativně náročný proces, tak se v dnešní době stále více prosazuje trend najímání externích subjektů na zakladatelskou činnost, zejména pak advokátů, kteří na sebe převezmou administrativu spojenou se založením a vznikem společnosti. (Doleček, © 1997 – 2015)

Stále častěji je také využívána forma tzv. *založení na klíč*, kterou se v dnešní době zabývá stále více firem, které svou nabídku prezentují především na internetu, kam umisťují formuláře o budoucí společnosti, které lze jednoduchým způsobem vyplnit, a dále se již o vše ostatní postarají např. na základě plné moci.

V případě, že soud shledá založení obchodní společnosti v rozporu s předepsanou formou, prohlásí ji za neplatnou. Podle ust. § 92 ZOK soud prohlásí za neplatnou jakoukoliv obchodní korporaci v případech, kdy nemá společenskou smlouvu v předepsané formě, kdy nemá splacený základní kapitál v dostatečné výši a také pokud zjistí, že všichni zakládající členové nejsou způsobilí k právnímu jednání. „*Pod pojmem neplatnost společnosti, jak jej užívá také evropské právo, si můžeme představit důsledky obdobné jako při zrušení obchodní korporace.*“ (Gürlich, © 2015) V posledním odstavci ust. § 92 ZOK uvádí, že v případě, že je to v zájmu věřitelů, musí společníci obchodní korporace splatit emisní kurz i přes to, že společnost byla prohlášena za neplatnou (ust. § 92 ZOK). Z obecné právní úpravy neplatnosti právnických osob v NOZ vyplývá, že by k prohlášení společnosti za neplatnou mělo dojít i v případech, kdy soud neshledá adekvátní právní zakladatelské jednání, např. tím, že nemá veškeré náležitosti. Mimo jiné je důvodem k prohlášení společnosti za

neplatnou i to, že byla založena menším počtem osob, než udává zákon, v tomto případě tedy ZOK. (ust. § 129 NOZ)

2.1 Založení obchodních společností

První částí procesu konstituování obchodní společnosti je její založení, které se provádí projevem vůle zakladatelů vyjádřeným v zakladatelském právním jednání, tj. sepsáním společenské smlouvy (zakladatelské listiny v případě jednoho zakladatele), která musí obsahovat úředně ověřené podpisy všech zakladatelů.

Společenská smlouva musí obsahovat údaje, které jsou uvedené pro každou obchodní korporaci zvláště v ZOK a budou uvedeny u jednotlivých obchodních společností v následujících podkapitolách.

Za předpokladu, že je obchodní společnost zakládána za účelem podnikatelským je třeba před zápisem společnosti do OR získat podnikatelské oprávnění, na základě zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (dále živnostenský zákon) a jím stanovených podmínek.

2.1.1 Veřejná obchodní společnost

Veřejná obchodní společnost patří mezi osobní obchodní společnosti, a to zejména proto, že na rozdíl od společností kapitálových společníci v.o.s. ručí za závazky společnosti celým svým majetkem a předpokládá se jejich osobní účast na činnosti společnosti.

Veřejná obchodní společnost je zakládána buď za účelem podnikatelským, nebo za účelem správy vlastního majetku. Společnost může být založena minimálně dvěma osobami, a to buď právníckými nebo fyzickými, či jejich kombinací. Podle ust. § 95 ZOK všichni společníci ručí nerozdílně a neomezeně. Minimální výše základního kapitálu, jak již bylo řečeno v kapitole o znacích obchodních společností, u v.o.s. není stanovena, tudíž se při založení nemusí skládat vklad. Ten je tedy dobrovolný a jeho maximální výše není zákonem omezena.

Za jednání v.o.s. ručí statutární orgán, který představují všichni společníci, přičemž společenská smlouva může za statutární orgán určit jen vybrané společníky. V případě v.o.s.

je společenská smlouva zakládajícím dokumentem, který musí být podepsán všemi společníky, přičemž tyto podpisy musí být úředně ověřeny. V případě, že je společníkem právnická osoba, tak práva a povinnosti plynoucí z účasti v této společnosti vykonává zmocněnec, který musí být fyzickou osobou.

Společenská smlouva v.o.s. musí podle ZOK obsahovat kromě určení právní formy podnikání dodatkem v.o.s., případně zkratku veř. obch. spol., předmět podnikání, nebo informaci o tom, že je v.o.s. založená za účelem správy majetku. Dalším nutným bodem společenské smlouvy je *„určení společníků uvedením jména nebo jmen a příjmení, v případě právnické osoby názvu a bydliště nebo sídla.“* (ust. § 98 ZOK)

V případě, že je v.o.s. zakládána za účelem podnikatelským, bývá vhodné uvést ve společenské smlouvě také princip, jakým se společníci podílejí na zisku společnosti a způsob jakým budou spravovat majetek společnosti.

V případě založení v.o.s. za účelem podnikatelským, je od svého vzniku podnikatelem a je tedy třeba zajistit potřebné živnostenské nebo jiné podnikatelské oprávnění. Podmínky udělení živnostenského oprávnění jsou definovány v živnostenském zákoně. Veřejná obchodní společnost může získat stejné druhy živnostenských oprávnění jako fyzická osoba, problém nastává u živnostenských oprávnění na činnost, kterou smí vykonávat pouze fyzická osoba, v tomto případě je nutné prokázat, že takovouto činnost bude vykonávat pouze fyzická osoba s příslušným oprávněním. (Doleček, © 1997 – 2015)

2.1.2 Komanditní společnost

Komanditní společnost se rovněž řadí mezi osobní obchodní společnosti, ale na rozdíl od v.o.s. o ní nelze hovořit jako o čistě osobní. Komanditní společnost je svou povahou spíše smíšená, jelikož účast komanditisty je spíše účastí majetkovou (a tedy blíže ke kapitálovým obch. spol.), zatímco čistě „osobní“ účast, analogická s účastí společníků ve v. o. s., náleží komplementáři.

Komanditní společnost je nejstarším druhem obchodní korporace, kterou upravuje česká legislativa. U jejího zrodu (stejně jako u v.o.s.) stál institut římského práva, a to námořní

půjčka (*fenus nauticum*), což je odvozeno od toho, že dříve k.s. zapůjčovala kapitál na financování dlouhých námořních plaveb. (Dvořák, 2014)

Komanditní společnost má dva druhy společníků, a to komplementáře a komanditistu a tudíž nemůže být jednočlennou společností. Komplementář ručí za závazky společnosti celým svým majetkem, ale komanditista ručí pouze do výše svého nesplaceného vkladu. Statutárním orgánem k.s. jsou komplementáři, kteří společnost hospodářsky řídí.

Komanditní společnost je uzavřená společnost, protože se jedná o „*právníckou osobu, kde účast jejich společníků je vázáná.*“ (Dvořák, 2014, s. 314) Dále Dvořák uvádí, že pokud ze společnosti odejde jeden z komplementářů, společnost se ruší a zaniká, to ovšem neplatí v případě komanditistů.

Založení k.s. je obdobné jako u v.o.s., zakládajícím dokumentem je taktéž společenská smlouva. Ust. § 119 ZOK říká, že pokud neexistuje specifická úprava pro k. s., použijí se ustanovení platná pro v.o.s., popř. samozřejmě i ustanovení obecná z úvodu ZOK. Nad rámec úpravy pro v. o. s. ovšem „*společenská smlouva obsahuje také*
a) určení, který ze společníků je komplementář a který komanditista,
b) výši vkladu každého komanditisty.“ (ust. § 124 ZOK)

Způsobilost být komplementářem má každá osoba, která splňuje všeobecné podmínky provozování živnosti. Komanditistou se může stát každá osoba starší 18-ti let, ve výjimečných případech, od rekonstrukce soukromého práva v roce 2014, starší 16-ti let (osoba, která uzavřela manželství se souhlasem soudu), ovšem komanditistou může být i osoba mladší 16-ti let, za kterou bude jednat její zákonný zástupce, případně opatrovník. Osoba komanditisty nemusí být ani plně svéprávná, ale v tom případě to musí být osoba „*za níž jedná soudem určený opatrovník*“ (Dvořák, 2014, s. 323), přičemž tento opatrovník „*je povinen informovat soud o správě majetku opatrované osoby a skládat mu z ní účty.*“ (Dvořák, 2014, s. 323)

2.1.3 Akciová společnost

Akciová společnost je kapitálovou obchodní společností. Vyznačuje se tím, že finanční prostředky na svou činnost získává prodejem akcií a vlastníci akcií (akcionáři), tedy

představují zdroj kapitálu pro chod společnosti, ale společnost řídí najatý management. Akcionáři se na kapitálu a.s. podílejí podle počtu akcií, které vlastní a stejným principem se dělí o zisk, resp. část zisku, která případně akcionářům (ve formě dividendy). Schůze akcionářů se nazývá valná hromada, na které akcionáři rozhodují o chodu společnosti a případně hlasují o likvidaci a dalších stěžejních otázkách, které nesvěřili do kompetence managementu. Valná hromada tedy představuje vrcholný orgán společnosti.

Akciovou společnost může založit od 1. 1. 2014 jedna fyzická osoba, kromě toho může samozřejmě a.s. založit více fyzických, případně právnických osob, nebo také jen právnická osoba. Pokud a.s. zakládají dvě nebo více osob, před založením společnosti uzavřou zakladatelskou smlouvu, jako zvláštní typ smlouvy společenské, liší se ovšem v tom, že na rozdíl od společenské smlouvy neupravuje majetkové vztahy ve společnosti po celou dobu její existence, ale jen v momentě založení. (Dědič, 2012)

Zakladatelská smlouva obsahuje zejména obchodní firmu společnosti, počet vydaných akcií a jejich hodnotu a další údaje o akciích – kolik akcií bude na jméno, kolik na majitele, zda budou vydávány v podobě zaknihovaných cenných papírů, případné údaje o převoditelnosti práv akcií, informace o mobilizaci akcií, podíl na hlasovacích právech vyplývajících z jedné akcie, způsob hlasování na valné hromadě a celkový počet hlasů ve společnosti, uvedení, jaký systém vnitřní struktury bude mít společnost a způsob určení počtu členů představenstva či dozorčí rady, odhadovanou výši nákladů na založení (v účetnictví slouží jako odepisovatelná položka), návrh stanov a výši základního kapitálu. Ovšem základní kapitál uvedený v zakladatelské smlouvě při jejím sepsání nemusí ve výsledku odpovídat realitě, „*neboť v případě založení společnosti na základě veřejné nabídky akcií může být zvýšen.*“ (Dědič, 2012, s. 51)

Vedle společenské smlouvy jsou jedním z nejdůležitějších právních dokumentů akciové společnosti stanovy. Jedná se o typ společenské smlouvy, která upravuje vnitřní vztahy ve společnosti. Stanovy musí být přístupné všem akcionářům i těm potenciálním. Stanovy obsahují údaje o společnosti (viz předchozí odstavec) a dále výši, v jaké musí být splacen základní kapitál před vznikem společnosti, určení ceny nepeněžitých vkladů, seznam osob, které zakladatelé určily jako statutární orgány (za existence společnosti jsou posléze voleni valnou hromadou), přičemž ZOK umožňuje tyto údaje po založení ze stanov vymazat pro zvýšení přehlednosti. Dále musí stanovy obsahovat dokumenty dokládající skutečnost, že

zakládaná společnost před žádostí o zápis do OR získala potřebné živnostenské oprávnění, případně jiné specifické povolení opravňující tuto společnost provozovat podnikatelskou činnost. V případě, že a.s. bude vykonávat činnost, kterou smí vykonávat pouze fyzická osoba, stává se součástí stanov dokumentace dokládající, že „*v případě činnosti, kterou mohou provozovat jen k tomu oprávněné fyzické osoby, že existuje smlouva, uzavřená s osobou, jejíž pomocí bude tato činnost vykonávána, případně jiný doklad osvědčující splnění uvedeného předpokladu*“ (Dědič, 2012, s. 79). Akciová společnost vzniká přijetím stanov.

Od rekonstrukce soukromého práva v roce 2014 je možné vybírat ze dvou systémů řízení a.s., jedná se o „klasický“ dualistický model a nově také o model monistický, který je trochu jednodušší. V obou případech je vrcholným orgánem společnosti valná hromada, která představuje schůzi akcionářů, kteří schvalují účetní závěrku a ostatní písemnosti, kterými společnost prezentuje své výsledky. Na valné hromadě zasedají a hlasují všichni akcionáři společnosti, přičemž každý má počet hlasů podle počtu akcií, které vlastní. V případě dualistického modelu společnost obchodně vede představenstvo, které je voleno valnou hromadou, pokud stanovy neurčí, že tuto pravomoc má dozorčí rada. Představenstva má minimálně 3 členy, ZOK ovšem připouští, že stanovy mohou určit počet členů vyšší. Na činnost představenstva dohlíží kontrolní rada, v jejíž pravomoci je kontrola nejrůznějších dokladů, včetně účetnictví. Stejně jako představenstvo má dozorčí rada min. 3 členy a stanovy mohou určit počet členů vyšší. Jednodušší struktura je monistická, kde je místo kontrolní rady v pozici kontrolního orgánu správní rada, pro kterou platí opět přípustnost více členů, ale ZOK stanovuje, že musí mít minimálně 3 členy. Správní rada jmenuje statutárního ředitele, který společnost obchodně vede a jedná za ní (je statutárním orgánem).

Po rekonstrukci soukromého práva existují tři základní druhy akcií, a to běžné (kmenové) akcie, se kterými se pojí právo na stejný podíl na zisku a hlasovacích právech. Druhou skupinou jsou akcie speciální, které se vyznačují tím, že se k nim váží speciální práva, např. mohou mít vyšší podíl na zisku než na hlasovacích právech. Nově upraveným druhem akcií jsou od roku 2014 kusové akcie, které ust. § 257 odst. 1 ZOK definuje jako „*akcie, které nemají jmenovitou hodnotu a představují stejné podíly na základním kapitálu společnosti*“.

V dalších odstavcích § 257 ZOK upřesňuje, že pokud tyto akcie společnost vydá, již nemůže vydat akcie se jmenovitou hodnotou, dále udává, že podíl z kusové akcie na základním

kapitálu se vypočítá jako podíl akcií a jejich váha je 1 hlas, pokud stanovy neurčí, že společnost může vydat kusové akcie s i s jiným počtem hlasů.

2.1.4 Společnost s ručením omezeným

Posledním druhem kapitálových obchodních společností je společnost s ručením omezeným, která představuje jednu z nejčastějších forem podnikání v České republice. Společnost s ručením omezeným je českou legislativou definována jako „*společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.*“ (ust. § 132 odst. 1 ZOK)

Společnost s ručením omezeným na rozdíl od a.s. umožňuje větší účast společníků (kteří vytváří kapitál) na vedení společnosti a navíc od 1. 1. 2014 může mít, podle ust. § 135 ZOK, každý společník ve svém vlastnictví více než 1 podíl.

Po rekodifikaci soukromého práva je založení s.r.o. přístupnější pro více lidí vlivem snížení minimální výše základního kapitálu, který ZOK stanovuje na 1 Kč. Založení s.r.o. se základním kapitálem 1 Kč by mohlo vzbudit v potencionálních obchodních partnerech nedůvěru ve společnost s tak nízkým finančním zázemím, ovšem tento strach ze strany věřitelů je částečně odbourán tím, že „*obchodní korporace nesmí vyplatit zisk nebo prostředky z jiných vlastních zdrojů, ani na ně vyplácet zálohy, pokud by si tím přivodila úpadek podle jiného právního předpisu.*“ (ust. § 40 odst. 1 ZOK)

V následujícím odstavci ZOK dodává, že zálohy na podíl ze zisku je možné vyplatit pouze v případě, že z mezitímní účetní uzávěrky vyplyne skutečnost, že společnost má dostatek volných finančních prostředků.

Statutárním orgánem s.r.o. je jednatel, v případě více jednatelů smí jednat každý samostatně, pokud společenská smlouva nebo stanovy neurčí jinak. Nejvyšším orgánem s.r.o. je stejně jako u a.s. valná hromada.

Zakládajícím dokumentem s.r.o. je společenská smlouva, která musí být úředně ověřena. Hlavní náplň společenské smlouvy tvoří obchodní firma, sídlo společnosti, určení společníků, předmět podnikání, výše základního kapitálu, podíl vkladů, lhůta splatnosti

vkladů, správce vkladů a dále určení, zda společnost vydá stanovy. Společnost s ručením omezeným provozuje podnikatelskou činnost na základě živnostenského nebo jiného obdobného oprávnění, které přikládá k návrhu na zápis společnosti do OR.

2.2 Vznik obchodních společností

Druhým krokem nutným ke konstituování obchodní společnosti je po jejím založení její vznik. Vznik obchodních společností neupravuje ZOK, ale řídí se obecnou úpravou vzniku právnických osob popsanou v NOZ, který v ust. § 126 odst. 1 udává, že právnická osoba vzniká zápisem do veřejného rejstříku, v případě obchodních korporací tedy dnem zápisu do OR.

Návrh na zápis do OR se podává k rejstříkovému soudu, a to nejdéle 6 měsíců po založení obchodní společnosti. Věcně a místně příslušným soudem při zápisu obchodních společností do OR je dle ust. § 75 odst. 1 rejstříkového zákona krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud této osoby. Obecným soudem osoby je podle ust. § 85 odst. 3 občanského soudního řádu okresní soud, v jehož obvodu má právnická osoba sídlo.

ZOK v ust. § 9 odst. 1 říká, že „*není-li návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku podán do 6 měsíců ode dne jejího založení, platí, že nastávají tytéž účinky jako při odstoupení od smlouvy*“ a v následujícím odstavci připouští výjimku ve lhůtě, v případě, že bude lhůta upravena ve společenské smlouvě.

2.3 Alternativy k zakládání nové obchodní společnosti

Kromě časově i administrativně náročného založení a vzniku nové obchodní společnosti existují i možnosti, jak se tomuto procesu zcela vyhnout, nikoliv si jej jen zjednodušit využitím služeb zakládání společností na klíč, které bylo zmíněno výše. Těmito možnostmi jsou koupě, a to jak koupě již existujícího podniku s dobrou pověstí, tak i podniku čerstvě založeného, a franchising, tedy využití know-how, image a firmy již existující a zpravidla prosperující společnosti.

2.3.1 Koupě podniku

Nejvýraznější časovou a administrativní úsporou oproti založení vlastní nové společnosti je koupě společnosti již existující.

Jakýkoliv podnik nebo fyzická osoba může koupit jiný již existující podnik s vybudovaným image a dobrým jménem jako investici, pokud pověření zaměstnanci (společníci) dojdou k závěru, že je takováto investice pro kupující stranu výhodná. V podnikové praxi se může jednat jednak o ovládnutí konkurence, ale také o získání podílu na nových trzích, které firmě přinesou větší popularitu, zisk a hlavně nové rozvojové možnosti. Koupě již existujícího a zaběhnutého podniku může být i investicí ve smyslu snížení budoucích nákladů, v určitých případech je např. výhodné, pokud výrobní podnik koupí svého dodavatele. Jednak bude šetřit náklady, bude moci více integrovat informační systémy, ale také bude moci prostřednictvím nově nabytého podniku prodávat např. polotovary ostatním subjektům v odvětví.

Druhým způsobem, jakým je možné koupit obchodní společnost, je koupě čerstvě vzniklé obchodní společnosti, tzv. ready made společnosti, případně společnosti, která prodala svůj majetek, nevykazuje žádné zisky a ve své podstatě se nachází na stejném bodě, jako právě vzniklá společnost. Zejména v posledních letech je zprostředkovávání služeb spojených se založením společnosti fenoménem a existuje mnoho internetových serverů, které se zabývají prodejem čerstvě založených obchodních společností, ale mohou také zakládat nové společnosti podle představ klienta (jméno, právní forma atd.). Poté co klient zaplatí smluvní částku, je na něj převeden podíl v nově založené společnosti.

2.3.2 Franchising

Alternativou ke koupi podniku je franchising, který umožňuje začít podnikat i osobám, které zatím nemají vlastní představu o předmětu svého budoucího podnikání, business plán, potřebné znalosti nebo jim jen schází odvaha potřebná ke vstupu na trh bez opory zavedené a prosperující firmy.

Franchising je forma podnikání, která minimalizuje rizika zejména na začátku podnikatelské činnosti. Využívá prodeje licence dobrého jména, image, vnitřních systémů, know-how, pronájem provozovny a případně i vybavení již zaběhnuté společnosti externímu

franchisantovi, který poté provozuje provozovnu této větší společnosti. Nejznámější a na území České republiky nejrozšířenější franchisou je americká společnost McDonald's Corporation. Na této společnosti uvedu praktický příklad fungování franchisingu:

Franchisant kontaktuje společnost McDonald's Corporation a dohodnou se na konkrétním typu franchisingové smlouvy, kterou spolu uzavřou. Podle Řezníčkové (2015) nabízí McDonald's Corporation potenciálním franchisantům čtyři typy franchisingových smluv. V případě přímé licence uzavírané na 20 let nese franchisant všechny náklady (vybavení, provozní náklady) a ponechává si zisky, ze kterých však musí mateřské společnosti odvést 5% za know-how a ochranné známky a 12-20% za nájemné. Druhým využívaným typem smlouvy je bussines facilities lies uzavíraný na 3 roky s možností prodloužení, který není tak náročný na vstupní kapitál, ale kromě podílu za nájemné, ochranné známky a know-how musí franchisant odvádět další poplatky za pronájem vybavení. Třetí alternativou je joint-venture, tedy vznik nové společnosti, ve které drží podíl jak mateřská společnost, tak franchisant, který ve společnosti figuruje jako ředitel. Poslední možností je pak manažerská smlouva, jejíž podstatou je, že McDonald's Corporation nese náklady sama, ale činnost za ni provozuje s.r.o. franchisanta, který za to získá 5-10% podíl ze zisků.

Z pohledu franchisanta je výhodné, že si otevře celosvětově známé rychlé občerstvení, protože každý potencionální zákazník zná sortiment, který nabízí, oproti tomu, kdyby si otevřel vlastní restauraci, musel by na sebe vzít mnohem větší riziko. Využití prosperujícího nadnárodního řetězce je každopádně bezpečnější variantou, ale cenou je, že franchisant musí odvádět část svých zisků (v případě manažerské smlouvy i 95%) mateřské společnosti.

Franchising se do ČR dostal v roce 1991 právě prostřednictvím firmy McDonald's Corporation a kosmetické firmy Yves Rocher. V začátcích svého rozvoje v ČR nepůsobil přesvědčivě, ale postupem času si získával důvěru podnikatelů. V roce 2015 bylo v ČR celkem více než 6500 franchisingových poboček a přes 250 podniků nabízejících franchising. Mezi nejrozšířenější patří franchisy lékáren BENU, nádražních obchodů Pont market nebo různé alternativy k dlouhodobě kritizovaným „nezdravým fast foodům“ jako např. Subway nebo Bageterie Boulevard. (Rozvoj franšízingu v Česku, 2016)

3 Registrační povinnosti

Poté, co je obchodní společnost zapsaná v OR, může již vykonávat podnikatelskou činnost. S výkonem podnikatelské činnosti na území ČR se pojí další povinnosti, kterým musí obchodní společnost, stejně jako jakýkoliv jiný podnikatelský subjekt, vyhovět. Každý podnikatelský subjekt, který provozuje podnikatelskou činnost na území České republiky je povinen registrovat se u příslušných úřadů. Místní příslušnost ke konkrétnímu pracovišti úřadu se zpravidla určuje podle místa sídla společnosti, příp. podle místa mzdové účtárny.

Každý podnikatelský subjekt se musí registrovat na finančním úřadě (dále jen FÚ), v případě, že působí jako zaměstnavatel má také registrační povinnosti na úřadu práce (dále jen ÚP), okresní správě sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) a u zdravotních pojišťoven. V případě, že obchodní korporace provozuje činnost, kterou živnostenský zákon vymezuje jako živnost, musí se registrovat i na živnostenském úřadě (dále jen ŽÚ). Konkrétní povinnosti k jednotlivým orgánům, které jsem jmenoval, rozeberu v následujících podkapitolách.

3.1 Povinnosti vůči finančnímu úřadu

Jednou ze základních povinností, kterou má podnikatelský subjekt, je zpravidla daňová povinnost, proto se musí registrovat u svého správce daně, kterým je v případě přímých daní, a v případě většiny odvodů DPH místně příslušný FÚ, který mu vystaví daňové identifikační číslo (dále jen DIČ).

V závislosti na své činnosti má společnost povinnost podat různé množství přihlášek k FÚ, vše se odvíjí od vnitřních poměrů společnosti, např. od toho, zda používá firemní vozidla, vlastní nemovitost či zaměstnává zaměstnance. Obecně má ale společnost povinnost, samozřejmě jen pokud jí v dané oblasti vzniká daňová povinnost, podat přihlášky k daňové registraci pro právnické osoby, k registraci k dani z příjmů právnických osob, k registraci k dani z přidané hodnoty, k dani z nemovitosti, k dani silniční a registraci k dani z příjmů jako plátcí.

V přihlášce uvede identifikační údaje o podniku a údaje podstatné pro správu daní. Správce daně má právo vyžádat si doplnění přihlášky o údaje, „*v případě pochybností o jejich*

správnosti nebo úplnosti vyzve daňový subjekt, aby údaje vysvětlil, doložil, popřípadě doplnil nebo změnil, a zároveň stanoví lhůtu, v níž je daňový subjekt povinen tak učinit.“
(ust. § 128 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád)

Pokud daňový subjekt výzvě vyhoví, FÚ zpracuje přihlášku a má 30-ti denní lhůtu na rozhodnutí o registraci. V případě, že daňový subjekt výzvě o doplnění nevyhoví, neuvede pozměněné údaje, příp. vůbec nepodá přihlášku, správce daně jej nemůže zaregistrovat.

Daňový subjekt je povinen FÚ informovat o změnách údajů, které uvedl v přihlášce, případně prokázat zánik společnosti. Společnost nemá povinnost správce daně informovat o skutečnostech, které má FÚ možnost zjistit z veřejných rejstříků. (ust. § 125 – 131 zákona č. 280/2009)

3.2 Povinnosti vůči živnostenskému úřadu

V případě, že společnost provozuje svou činnost živnostenským způsobem, musí mít oprávnění vykonávat činnost podle živnostenského zákona. V závislosti na konkrétní živnosti má společnost buď povinnost ohlásit živnost, nebo požádat o koncesi.

Mezi podmínky pro získání živnostenského listu příp. koncesní listiny patří povinnost předložit zakladatelské právní jednání společnosti, doklad o právním důvodu užívání sídla (např. nájemní smlouvu nebo písemné prohlášení vlastníka nemovitosti), doklad o zaplacení správního poplatku a v případě živností, pro jejichž výkon je požadovaná odborná způsobilost i určení způsobilého odpovědného zástupce a jeho souhlas s ustanovením do funkce.

Živnostenský zákon ukládá podnikatelským subjektům kromě samotného ohlášení živnosti či žádosti o udělení koncese i další povinnosti, kterým musí vyhovět v průběhu výkonu živnosti. Patří mezi ně povinnost označit sídlo i příp. provozovny, zajistit živnostenskou kontrolu, po zákonem stanovenou dobu uchovávat doklady, pomocí kterých lze prokázat původ prodávaných produktů. V případě, že se podnikatelský subjekt zabývá prodejem, je povinen zabezpečit, aby byl v prodejně po celou otevírací dobu přítomen zaměstnanec hovořící českým, příp. slovenským jazykem. Podnikatelský subjekt má rovněž povinnost uchovávat veškeré účetní doklady nebo jejich kopie a to minimálně po dobu 3 let, ale u

každého druhu účetního dokladu je tato lhůta jiná a podrobně tyto lhůty stanovuje zákon o účetnictví.

Stejně jako v případě FÚ je subjekt povinen ŽÚ oznamovat změny v údajích, které sám nemůže zjistit z veřejných rejstříků.

3.3 Povinnosti vůči okresní správě sociálního zabezpečení

Pokud podnikatelský subjekt vystupuje jako zaměstnavatel, řídí se zákonem č. 582/1992 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen zákon o sociálním zabezpečení), a je povinen se zaregistrovat do registru zaměstnavatelů vedeném OSSZ, a to prostřednictvím přihlášky, která musí obsahovat obchodní firmu, sídlo, IČO, číslo bankovního účtu, den vzniku a identifikaci mzdové účtárny. Zákon o sociálním zabezpečení rovněž ukládá každému zaměstnavateli povinnost oznámit každého nového zaměstnance nejpozději do 8 dnů od jeho nástupu do práce, včetně identifikace zaměstnance ve smyslu ust. § 122 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Po skončení pracovního poměru má zaměstnavatel povinnost tuto skutečnost oznámit opět do 8 dnů.

3.4 Povinnosti vůči úřadu práce

Zaměstnavatel je rovněž povinen podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti oznámit ÚP do 10 dnů údaje týkající se vytvoření, uvolnění a obsazení pracovního místa, vč. jeho charakteristiky. Volná pracovní pozice představuje místo, které je nově vytvořené, příp. uvolněné a zaměstnavatel má v úmyslu jej obsadit. V případě, že podnikatelský subjekt podniká na základě živnostenského oprávnění, má možnost veškeré informace o pracovních pozicích oznamovat ŽÚ prostřednictvím jednotného registračního formuláře (JRF). (zákon č. 435/2004 Sb, o zaměstnanosti)

3.5 Povinnosti vůči zdravotním pojišťovnám

Každý zaměstnavatel se musí registrovat jako plátcce pojistného, přičemž do přihlašovacího formuláře uvede název, sídlo, IČO a číslo bankovního účtu, ze kterého bude platit pojistné za své zaměstnance. Zaměstnavatel podává hromadné podání, na kterém oznamuje zdravotní pojišťovně změny v údajích o svých zaměstnancích, jako jsou změna bydliště, změna

zdravotní pojišťovny, ale také nástup nového zaměstnance. Nástup nového zaměstnance musí zaměstnavatel ohlásit zdravotní pojišťovně nejpozději do 8 dní ode dne nástupu do práce. Zaměstnavatel vypočítává a odvádí platby pojistného za své zaměstnance a je povinen si o tom vést průkaznou evidenci a zdravotní pojišťovně posílá přehledy o platbách pojistného. Každý zaměstnavatel je povinen sjednat si zákonné pojištění pro případ odpovědnosti za škodu, pracovní úraz, příp. nemoc z povolání. (zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění)

4 Volba právní formy podnikání

Volba právní formy podnikání je nejdůležitějším rozhodnutím na začátku podnikatelské činnosti, která má značný vliv na další vývoj společnosti. Přesto že je právní formu společnosti možné změnit, jedná se o tak administrativně a mnohdy i finančně nákladný krok, že je mnohem výhodnější již před založením společnosti předvídat budoucí vývoj podnikání a dobře promyslet všechny možnosti, které jednotlivé právní formy podnikání nabízí. Především menší podnikatelské subjekty nemají neomezené finanční zdroje a nerozvážnost již v začátcích jejich činnosti by pro ně znamenala značnou zátěž. (Staňková, 2007)

4.1 Kritéria volby právní formy podnikání

Volba právní formy podnikání je velmi důležitá, proto existuje celá řada kritérií i hodnotících variant, které mohou vycházet z empirického pozorování a porovnávání, ale i ze statistické indukce. Mezi, a to podle mého názoru nejlepší hodnotící systémy patří především metoda spočívající v rozdělení 100 bodů mezi vybraná kritéria podle významnosti, jejíž výstupem je varianta s nejvyšším počtem bodů, která určí, která právní forma podnikání je pro začínajícího podnikatele nejvýhodnější. Jen malou modifikací tohoto postupu lze dosáhnout metody, která spočívá v přiřazení určitého počtu bodů z předem stanoveného rozsahu (např. 1 - 10 bodů) každé variantě. V tomto případě opět platí, že nejlepší varianta je ta s nejvyšším počtem bodů. (Machalová, 2007)

Každá právní forma podnikání má svá specifika, ať už jde o podíl na řízení, zisku a ztrátě, nebo o odpovědnost za závazky společnosti a zdanění. Nejčastěji má zakladatel společnosti možnost si sám zvolit právní formu, ale existují i společnosti, provozující takovou činnost, že jejich právní formu určuje zákon, např. banka musí mít právní formu a.s. (Nývltová, Marinič, 2010)

Pro stanovení kritérií si je potřeba dobře uvědomit konkrétní potřeby podniku v dané situaci. M. Synek a E. Kislíngerová (2010) uvádí, že by začínající podnikatel měl zvážit především následující kritéria:

- způsob ručení a jeho rozsah
- možnost spolurozhodování a vystupování jménem společnosti

- zákonem stanovený minimální počet zakládajících osob
- minimální výše základního kapitálu
- administrativní náročnost založení podniku a výdaje na založení
- účast společníků, a to jak v případě zisku, tak ztráty
- daňové zatížení
- přístup k cizím zdrojům
- povinnost zveřejňování (např. účetní závěrka v OR)

Tyto základní body by měl zvážit každý začínající podnikatel, včetně toho, zda by pro něj nebylo výhodnější činnost zahájit jako OSVČ. Někteří autoři k výše uvedeným kritériím přidávají i další, jako např.:

- míra právní regulace
- rozsah aktivit, které bude podnik vykonávat
- obor podnikatelské činnosti
- obtížnost transformace právní formy
- povinnosti při přerušení nebo ukončení podnikání. (Veber a Srpová, 2008)

Po zvážení těchto kritérií a případně ještě dalších by měl být zakladatel schopen vybrat pro svou budoucí společnost vhodnou právní formu a založit společnost, viz kapitola 2 této práce.

4.1.1 Účast společníků

Jedním z kritérií, na kterých závisí volba právní formy, je, jak vyplývá z předchozí kapitoly, účast společníků, která může být vnímána jako účast na vedení, příp. účast majetková, tedy na zisku a ztrátě.

Z hlediska účasti na vedení společnosti je opět několik možností. Nejvyšší míru účasti na vedení společnosti mají, oproti kapitálovým obchodním společnostem, společníci v.o.s., kteří se osobně účastní vedení společnosti. Společností, která se má prvky jak kapitálových, tak i osobních obchodních společností je k.s., Komanditisté vkládají kapitál a mají nad společností majetkovou kontrolu, komplementáři společnost řídí. Pro kapitálové obchodní společnosti je typické, že jejich společníci mají jen majetkovou účast, společnost tedy nevedou, ale mohou být členy orgánů společnosti.

Každý společník má právo převést svůj účastnický podíl na jinou osobu, případně, pokud to nevyklučují stanovy nebo zakladatelská listina, se může stát předmětem dědického řízení. ZOK v ust. § 202 a násl. stanovuje způsoby ukončení účasti společníka ve společnosti.

4.1.2 Ručení za závazky korporace

Za své závazky odpovídá každá společnost sama a zpravidla celým svým majetkem. V roli ručitelů vystupují společníci, kteří za společnost mohou ručit buď neomezeně, nebo omezeně.

Z ustanovení ZOK, které se zabývají v.o.s., vyplývá, že tato společnost ručí za své závazky celým svým majetkem a její společníci rovněž ručí za závazky společnosti celým svým majetkem. Nově vstupující společník ručí i za závazky, které vznikly předtím, než nabyl účast ve společnosti a má logicky právo požadovat úhradu nákladů, které mu takto vznikly. Bývalý společník ručí jen za závazky, které společnosti vznikly v době jeho působení v roli společníka.

K.s. odpovídá za své závazky rovněž celým svým majetkem (v podstatě pro k.s. platí ust. ZOK týkající se v.o.s.). V případě společníků ručí za závazky společnosti neomezeně – celým svým majetkem – komplementáři. Komanditisté ručí jen do výše nesplaceného vkladu, který je zapsán v OR (ust. § 122 ZOK). Nová právní úprava zavedla nový pojem komanditní suma. Komanditní suma představuje dobrovolnou částku, určenou společenskou smlouvou, do jejíž výše (snížené o splacený vklad) ručí komanditisté. Komanditní suma, jak už z výše uvedeného vyplývá, nesmí být nižší než vklad komanditisty. (ust § 133 a násl. ZOK)

V případě s.r.o., které taktéž odpovídá za své závazky celým svým majetkem, ručí jeho společníci rovným dílem do výše svých nesplacených vkladů zapsaných v OR dne, kdy věřitel vyzval společnost k úhradě dlužné částky. (ust. § 132 ZOK). Přičemž z ust. § 1872 NOZ vyplývá skutečnost, že věřitel má právo svou pohledávku vymáhat po kterémkoliv ze společníků, bez ohledu na to, že on sám svůj vklad již splatil.

Pro a.s. taktéž platí, že sama společnost za své závazky odpovídá celým svým majetkem a majetkový vlastníci, tedy akcionáři za závazky společnosti neručí, ti se podílejí jen na úhradě ztráty, a to podle podílů vlastněných akcií.

4.1.3 Ručení při úpadku

Ručení společníků při úpadku společnosti je po rekonstrukci soukromého práva relativně odlišné a nové. To vyplývá např. z možnosti založit s.r.o. s počátečním vkladem ve výši 1 Kč, což je dostupné pro každého. Bohužel ne každý, kdo si může takovou společnost založit je schopen jí efektivně řídit, proto nová právní úprava tuto problematiku upravuje poněkud „důrazněji“. Osobně se domnívám, že by v této oblasti pomohla větší míra individuální zodpovědnosti potencionálních zakladatelů, spočívající v jejich schopnostech posoudit konkrétní situaci a vyvodit logické závěry, případně se od rizikové činnosti distancovat. Bohužel je stále častějším jevem to, že podnikatelské subjekty bankrotují jen proto, že společníci přecení své síly, nebo nedomyslí důsledky svého jednání (např. kroky konkurence, ekonomické dopady, apod.).

Dlužník je povinen podat insolvenční návrh bez zbytečného odkladu poté co zjistil, nebo mohl zjistit blížící se úpadek. Pokud takto neučinil, zodpovídá věřiteli za škodu, kterou tímto jednáním způsobil. Výše škody je dána rozdílem mezi zjištěnou výší pohledávky a částkou, kterou věřitel získal v insolvenčním řízení. (ust. § 98 zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon)

Ze zákona č. 182/2006 Sb. insolvenční zákon (dále jen InsZ) vyplývá, že člen statutárního orgánu není zodpovědný za škodu v případech, ve kterých se prokáže, že i kdyby byl insolvenční návrh podán dříve, nezměnilo by to částku určenou k pokrytí pohledávek. Nebo v případě, když nastaly skutečnosti, které sám dlužník nemohl s přiměřeným úsilím odvrátit.

Pokud insolvenční návrh podá jiná osoba a soud rozhodne, že je dlužník v úpadku, určí insolvenčního správce a ten může požadovat, aby členové orgánů vydali prospěch získaný za poslední dva roky, pokud mohli nebo měli vědět o hrozícím úpadku. Pokud nabyli prospěch v nepeněžní formě, kterou již nemohou vydat, uhradí jeho ekvivalent v penězích. To samé platí pro bývalé členy orgánů společnosti. (ust. § 62 ZOK)

4.1.4 Zdanění

Daň představuje nejdůležitější část příjmů do sféry veřejných financí. Rovněž má zdanění značný vliv na výši zisku pro společníka, což dělá ze zdanění jedno z nejdůležitějších kritérií pro volbu právní formy podnikání.

Pro v.o.s. platí, že pokud společníci neuvedou v zakladatelské listině jinak, dělí se o zisk rovným dílem a tento svůj díl uvede každý společník ve svém daňovém přiznání k dani z příjmu fyzických osob (ust. § 7 zákona č. 586/1992). V případě, že je společník právnickou osobou, svůj podíl na zisku přičte k základu daně v přiznání k dani z příjmu právnických osob.

V případě k. s. se zisk dělí mezi společnost a komplementáře. Komplementář svůj podíl zahrne do svého daňového přiznání z příjmu fyzických osob stejně jako společník v.o.s. Druhou polovinu zisku zahrne do daňového přiznání společnost jako daň z příjmu právnických osob a zdaní ho 19% sazbou. Zisk po zdanění je zisk komanditisty, resp. se rozdělí mezi komanditisty podle poměru jejich vkladů a je dále zdaněn 15% srážkovou daní.

V případě kapitálových obchodních společností funguje zdanění obdobně jako v případě komanditistů. Zisk je nejprve zdaněn daní z příjmů právnických osob a při přerozdělení zisku jednotlivým společníkům je zisk zdaněn podruhé, v případě společníků fyzických osob 15% daní z příjmu fyzických osob a v případě, kdy je společníkem právnická osoba, daní z příjmů právnických osob, přičemž pokud se jedná o mateřskou a dceřinou společnost, jsou od daně osvobozeny.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že v případě kapitálových obchodních společností a v případě k. s., co se komanditisty týče, je výsledný zisk společníka zdaněn dvakrát – nejprve daní z příjmů právnických osob a poté daní z příjmů fyzických osob případně srážkovou daní. To činí kapitálové obchodní společnosti z hlediska výše výsledných příjmů méně atraktivní než osobní obchodní společnosti.

4.1.5 Organizace a administrativní povinnosti

Každý potencionální podnikatel musí při volbě formy podnikání kalkulovat i s tím, jaké organizační a administrativní povinnosti se váží k jím zamýšlené právní formě podnikání a zda jsou případné vyšší nároky v této oblasti vyrovnány výhodami v jiných oblastech.

Mezi nejvýznamnější administrativní a organizační povinnosti obchodních společností patří rozsah vedení účetnictví, jelikož na rozdíl od OSVČ musí obchodní společnosti vést účetnictví a nepostačuje pouhá daňová evidence příp. evidence příjmů, s tím spojená povinnost auditorského ověření účetních dokladů a dále povinnost zveřejňovat určité údaje o společnosti a její činnosti.

Povinnost obchodních korporací zveřejňovat některé údaje upravuje ZOK, který ukládá při prezentaci prostřednictvím internetu povinnost zveřejňovat údaje, které musí obchodní korporace uvádět na obchodních listinách. Těmito údaji jsou „...*jméno a sídlo. Podnikatel zapsán v obchodním rejstříku uvede na obchodní listině též údaj o tomto zápisu včetně oddílu a vložky*“ (ust. § 535 NOZ). Z výše uvedeného vyplývá, že se tato povinnost týká všech obchodních společností. Rozdíl je však v tom, že zatímco s.r.o., k.s. i v.o.s. se této povinnosti mohou vyhnout tím, že se nebudou prezentovat na internetu, akciovým společenstvem udává ust. § 7 odst. 2 ZOK povinnost internetové stránky zřídit. Nad to má akciová společnost na svých stránkách povinnost zveřejnit pozvánku na valnou hromadu.

Další administrativní povinnost se týká opět akciové společnosti, která má na rozdíl od zbylých obchodních společností bezpodmínečnou povinnost zpracovávat účetní závěrku v plném rozsahu a nechat ji ověřit auditorem. (ust. § 18 odst. 3 zákona o účetnictví)

4.2 Charakteristika podnikatelského záměru

Důležitým krokem v začátcích každého podnikání je zpracování podnikatelského záměru, který v sobě zahrnuje detailní popis a analýzu budoucí podnikatelské činnosti. Prostřednictvím podnikatelského plánu může podnikatel zjistit finanční aspekty, tedy potřebu finančních prostředků a odhad výnosů. (McKeever, 2011)

Podnikatelský plán slouží především pro vnitřní potřebu podnikatele, detailnější zpracování jeho idejí mu pomůže lépe pochopit situaci, ve které se nachází a určit stěžejní body, na které se v začátcích svého podnikání musí soustředit.

Zpracování podnikatelského záměru lze pojmut různě, ale nejdůležitějším prvkem každého podnikatelského plánu je vždy finanční analýza. Dále může podnikatelský plán obsahovat např. analýzu vnitřního prostředí podniku (PEST), která řeší mimo jiné politicko-právní, sociálně – kulturní a ekonomické faktory působící na podnik, SWOT analýzu, Porterův model konkurenčních sil, který mapuje stabilitu a možnou konkurenci v daném odvětví, případně i marketingový a komunikační plán.

Já pro tvorbu svého podnikatelského plánu, vzhledem k rozsahu plánovaného podnikání, využiji finanční analýzu, analýzu vnitřního prostředí podniku a SWOT analýzu.

Mým cílem je založit truhlářství specializující se na ruční zakázkovou výrobu s první provozovnou (dále jen pobočkou) v Praze a následně dvěma dalšími pobočkami, plánovanými v horizontu 2-3 let, v Brně a Českých Budějovicích.

Ve všech pobočkách bude truhlářství spolupracovat s místními odbornými učilišti v oboru truhlář a tesař. Studenti především 2. – 3. ročníků těchto oborů budou mít možnost do truhlářství docházet na praxi, která se na těchto oborech vykonává zhruba v rozsahu 2 týdnů v měsíci. Ve svém volném čase budou mít studenti možnost docházet do truhlářství na brigádu v rozsahu, jehož maximum stanovuje zákon.

První pobočka v Praze nebude vzhledem k plánovanému rozsahu výroby nijak velká, a činnost bude vzhledem k velikosti vstupního kapitálu realizována v pronajaté nemovitosti.

Truhlářství bude zajišťovat svou životaschopnost zakázkami, které bude shánět prostřednictvím zaměstnance z oboru, který má již z předchozího zaměstnání u OSVČ, která realizovala své podnikání na podobném principu, kontakty na potenciální zákazníky, dále bude podávat nabídky v řízeních o veřejných zakázkách a přijímat nové zákazníky, kteří truhlářství osobně navštíví, případně prostřednictvím e-mailu nebo telefonu uvedeného na internetových stránkách truhlářství, které budou spuštěny zhruba o týden dříve, než truhlářství zahájí svou činnost. Truhlářství bude odebírat materiál každé pondělí podle plánu na zpracování zakázek na následující týden.

Jelikož sám nemám potřebnou kvalifikaci pro práci truhláře, a nechcu podnikat jako OSVČ, musím zvolit formu obchodní společnosti a zaměstnat osoby, které prokáží, že pro výkon této činnosti potřebnou kvalifikaci mají.

V truhlářství budou pracovat 3 stálí zaměstnanci. Tito zaměstnanci budou kromě vlastní truhlářské práce dohlížet na studenty vykonávající odbornou praxi a v případě odpoledního a víkendového provozu na studenty na brigádě.

4.2.1 Finanční plán

Nejdůležitější částí podnikatelského plánu je finanční plán, který obsahuje očekávané náklady a výnosy za určité období, v mém případě za dva roky.

První rok podnikání je finančně nejvíce náročný, především kvůli vysokým nákladům na založení společnosti a vybavení provozovny. V případě truhlářství se mezi náklady na pořízení dlouhodobého majetku započítává cena staršího dodávkového automobilu, kterým budou doručovány zakázky, vybavení dílny (kladiva, pily, šroubováky apod.), které bude za zvýhodněnou cenu převzato ze zaniklého truhlářství, které sídlilo na stejném místě a reklamní cedule, která bude v areálu upozorňovat na umístění truhlářství. Další předpokládané náklady jsou již provozního charakteru, tedy náklady na pořízení materiálu, které jsou vyčísleny v roční výši 3 400 000 Kč, pronájem nemovitosti, pohonné hmoty a mzdové náklady. Celkové náklady za první rok jsou vyčísleny budoucím pověřeným zaměstnancem, který má tři roky praxe v odvětví, na 9 100 000 Kč. Stejným způsobem jsou vyčísleny výnosy na základě zkušeností vývoje poptávky z posledních několika let na 7 900 000 Kč.

Z výše uvedeného vyplývá, že v prvním roce podnikání bude hospodářský výsledek záporný, odhadovaná ztráta činí 1 200 000 Kč. Záporný hospodářský výsledek v prvním roce podnikání je častý a je dán především vysokými náklady na vybavení, proto musí mít začínající podnikatel k dispozici dostatek prostředků k pokrytí ztráty.

Pro druhý rok podnikání je potřeba započítat náklady na údržbu, případně obnovu části vybavení, celkové náklady byly orientačně vyčísleny na 6 600 000 Kč. Očekávané výnosy budou minimálně ve stejné výši jako v prvním roce podnikání, jelikož se truhlářství znovu

dostane do povědomí zákazníků a bude mít k dispozici zákaznické reference. Proto v druhém a dalším roce podnikání očekávám kladný hospodářský výsledek.

4.2.2 PEST analýza

Součástí mého podnikatelského plánu je kromě vlastní definice podnikatelského záměru, kterou jsem provedl výše, i analýza PEST, která se zabývá vnějším prostředím, tedy prostředím ve kterém se podnik nachází a nestále na něj působí.

Truhlářství je ohlašovací řemeslná živnost, takže na můj podnik dopadne veřejnoprávní regulace živnostenského podnikání. K získání živnostenského oprávnění je podle živnostenského zákona nutné prokázat odbornou kvalifikaci (kterou si plánuji dodělat), takže tuto podmínku prozatím za podnik splní stálý zaměstnanec. Na truhlářství působí kromě živnostenského práva i další právní faktory, zejména pak daňové předpisy a vzhledem k zaměstnávání stálých zaměstnanců a brigádníků i pracovněprávní předpisy.

Vedle právních faktorů dopadají na podniky i faktory ekonomické. Mezi ně patří celková hospodářská situace země. Vliv tedy budou hrát intervence České národní banky (dále jen ČNB) na kapitálových trzích, které mají za cíl navýšení míry inflace na zhruba 2%, která jsou považována za optimální i s přihlédnutím ke stimulování poptávky, z čehož vyplývá, že pro truhlářství bude výhodnější některé položky nakupovat s předstihem. V ČR rovněž roste HDP a prognózy na další vývoj jsou optimistické, lze tedy i s přihlédnutím k inflaci a krokům ČNB předpokládat stabilní vývoj poptávky.

Nezaměstnanost se podle Českého statistického úřadu v roce 2015 pohybovala v rozmezí mezi 5,9% až 6,7% a odhady vývoje v roce 2016 hovoří o jejím růstu. Lze tedy předpokládat dostatek pracovních sil.

Truhlářství se bude nacházet v Praze, konkrétně v okrajové části Prahy 8, která je dobře přístupná ze všech ostatních částí Prahy, ale i z přilehlých obcí, díky kvalitní síti městské hromadné dopravy. V Praze žije více než 1,2 mil. lidí, přičemž velkou část z nich tvoří mladí lidé, kteří odcestovali do Prahy kvůli studiu a již tam zůstali a našli si práci, příp. partnera, ale také kvůli vyšším průměrným mzdám. Tito mladí lidé by byli vhodnou cílovou skupinou, protože mají potřebu stylově vypadat i stylově bydlet, z čehož vyplývá, že by uvítali

zakázkovou výrobu a individuální přístup. Další cílovou skupinou jsou úspěšné firmy, které mají zájem o zakázkovou výrobu nábytku do kanceláří a reprezentačních prostor.

Co se týče technologií, truhlářství nebude plně automatizované. Bude využívat technologie jen na činnosti, které jsou časově nebo fyzicky náročné. Zejména bude truhlářství disponovat pilami na řezání masivních kusů dřeva vrtačkami, aku šroubováky a bruskami. Zbytek činností budou zaměstnanci provádět ručně tradičními postupy pod sloganem „*Truhlářství, ne montérství*“.

Pro komunikaci se zákazníky a získávání nových zákazníků truhlářství využije internet, kde bude mít truhlářství své stránky, na kterých bude, kromě zákonem požadovaných údajů, zveřejňovat i kontaktní formulář pro zadání objednávky, reference zákazníků a fotky a specifikace některých již zhotovených zakázek. Časem by bylo vhodné, aby podnik na své stránky umístil i katalog nejčastěji objednávaných designů výrobků, ze kterých by si zákazníci mohli vybrat místo procesu zadávání své objednávky včetně všech specifikací by již jen uvedli požadované rozměry příp. dekor. Truhlářství by rovněž komunikovalo prostřednictvím sociálních sítí a tematicky zaměřených internetových serverů jako je např. fler.cz.

Ekologické faktory činnost truhlářství nijak zásadně neovlivní. V truhlářství se budou nacházet specializované odpadkové nádoby na zbytky materiálu, ale i na použité baterie, které budou moci vyhodit zaměstnanci i zákazníci a samozřejmě bude třídít odpad. Ochrana životního prostředí je právně regulována, ale domnívám se, že výrobky nebudou zatíženy zdaněním, protože při jejich výrobě nedojde k ohrožení životního prostředí. Přesto politikou podniku nebude v této oblasti lhostejnost, ale zaujme k ochraně životního prostředí aktivní a pozitivní přístup.

4.2.3 SWOT analýza

Další důležitou oblastí, se kterou je nutné při tvorbě podnikatelského plánu počítat, je kromě vnějšího prostředí i prostředí vnitřní - slabé a silné stránky podniku a hrozby a příležitosti, které s sebou přináší. K tomuto účelu skvěle slouží SWOT analýza, kterou znázorňuje následující tabulka.

Tab. 1 SWOT analýza truhlářství

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - možnost „vytrénovat si“ budoucí zaměstnance - nižší mzdové náklady na studenty - snadná místní dostupnost - reklamní plochy v areálu - využití internetu k propagaci - doprava výrobku až do domu 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní nezkušenost s podnikáním – závislost na stálých zaměstnancích - nízká efektivnost práce studentů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - velká potencionální poptávka - pronikání na jiné trhy (nová města) - rostoucí počet obyvatel Prahy - množství firem (ústředí) v Praze - povinně zveřejňované veřejné zakázky 	<ul style="list-style-type: none"> - velká konkurence v odvětví - velké náklady při prostojích poptávky - levné substituty (IKEA apod.)

Zdroj: Autor, 2016.

4.3 Volba formy podnikání pro daný podnikatelský záměr

Pro výběr vhodné právní formy podnikání využiju metodu přiřazení bodů probranou ve čtvrté kapitole. V následující tabulce budu tedy rozdělovat 100 bodů mezi 4 právní formy v několika kritériích. Tabulku jsem konstruoval tak, aby byly v posledním sloupci kontrolní součty, podle kterých lze ověřit správnost rozdělení bodů a pro každé kritérium musí být součet roven 100 bodům.

Tab. 2 Rozhodovací proces výběru právní formy

Kritéria	Počet bodů				Kontrolní součet bodů
	v.o.s.	k.s.	s.r.o.	a.s.	
Způsob a rozsah ručení (podílení se na ztrátě)	5	15	40	40	100
Možnost spolurozhodování	35	25	20	20	100
Min. počet zakladatelů	20	20	40	20	100
Min. základná kapitál	30	30	30	10	100
Administrativní náročnost	30	30	30	10	100
Účast společníků na zisku a ztrátě	10	20	40	30	100
Daňové zatížení	35	25	20	20	100
Přístup k cizím zdrojům	15	15	30	40	100
Zveřejňovací povinnost	30	30	30	10	100
Součet bodů	210	210	280	200	

Zdroj: Autor, 2016.

4.3.1 Veřejná obchodní společnost

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, veřejná obchodní společnost není pro můj podnikatelský plán nejvýhodnější právní formou, zejména kvůli skutečnosti, že společníci ručí celým majetkem. Společnost je výhodná pro činnost, při kterých je hodnota produktu tvořena především činností a úsilím společníků, dále je vhodná pro správu vlastního majetku (např. rozsáhle společné jmění manželů). V případě podnikatelské činnosti lze uvažovat o v.o.s. jako o společnosti pro specifický druh podnikání, který není rozšířený a vyžaduje značné individuální dovednosti a pro produkt, jehož hodnota, vnímaná zákazníkem, je

tvořena zejména činností a úsilím společníků. Rovněž lze tuto společnost využít v obchodních vztazích, protože působí důvěryhodněji, než podnikatel živnostník, jelikož působí finančně stabilnějším dojmem a může snáz budovat image.

4.3.2 Komanditní společnost

Komanditní společnost je vhodná pro dva zakladatele v situaci, kdy jeden z nich má majetek, který by do společnosti vložil, ale nemá zájem se podílet na vedení a „starat se“ osobně o chod společnosti. Druhý společník naopak nevkládá svůj majetek, ale svou práci a společnost řídí. Nevýhodou je zde nutnost důvěry mezi společníky, dvojí zdanění zisku komanditisty a ručení komplementáře. Vzhledem k tomu, že k.s. není mezi veřejností rozšířená, je pro ni obtížné získat dodatečně cizí zdroje financování.

4.3.3 Společnost s ručením omezeným

Dle tabulky je pro můj podnikatelský záměr nejvhodnější s. r. o. Jejími hlavními výhodami je to, že společníci ručí omezeně za závazky společnosti z obchodních vztahů, které by na ně mohli mít obrovský dopad. Další výhodou spočívá v nízké minimální výši základního kapitálu, který ale pro některé subjekty obchodních vztahů může působit nedůvěryhodně a tím může potencionální partnery odradit od spolupráce.

Jedná se v dnešní době o nejrozšířenější druh společnosti a i díky tomu působí důvěryhodným dojmem. Pokládám za výhodné, že má více možností jak získat finanční prostředky z cizích zdrojů, např. vydáním dluhopisů, s kvalitním podnikatelským plánem má velkou šanci získat úvěr od bankovních institucí a navíc může expandovat přijetím nového společníka, který musí složit vklad.

Důvěryhodnost této právní formy podnikání lze využít k budování firmy, pověsti a image po celou dobu existence společnosti. S tím je spojený fakt, že je možné podíl v s.r.o. převést na jiné osoby a v případě úmrtí společníka může být i předmětem dědického řízení.

4.3.4 Akciová společnost

Akciová společnost je v mnoha ohledech postavena na stejných principech jako s.r.o. Stejně tak jako v případě s.r.o. může být podíl převeden na jinou osobu a akcionáři nenesou žádnou

zodpovědnost za závazky společnosti, ale musí se na rozdíl od s.r.o. podílet na úhradě ztráty dílem podle vlastněných akcií.

Největší nevýhodou této společnosti je vysoká administrativní náročnost a vysoká minimální výše základního kapitálu, z čehož je patrné, že oproti s.r.o. bude ve většině případů a.s. kapitálově stabilnější a nebude nést vysoké riziko s takovou společností spolupracovat. Další nevýhodou, kterou na a.s. spatřuji, je to, že společníci se nepodílejí na chodu společnosti, ale najímají si profesionální management, který společnost obchodně řídí. Společníci a management mohou mít na vedení a.s. odlišné názory a postoje, což může vyvolávat konflikty, případně mohou mít pro podnik takovéto neshody rozsáhlé následky, končící až úpadkem.

Tato právní forma je vhodná pro podnikatelskou činnost, která je náročná na peněžní prostředky, jelikož společnost má několik možností na získání cizího kapitálu, a i díky relativně vysokému základnímu kapitálu je vhodná pro financování vysokých investic.

4.4 Shrnutí volby právní formy

Z tabulky (viz str. 49) je patrné, že nejméně vhodnou právní formou podnikání pro můj podnikatelský záměr je a.s., jejímiž hlavními nevýhodami jsou vysoká výše základního kapitálu a nutnost zaměstnat management. Výhodou je, že společníci neručí za závazky společnosti a relativně snadný způsob získání dodatečného kapitálu.

Podle pořadí další nevhodnou právní formou je v.o.s., jehož hlavní nevýhodou je skutečnost, že společníci ručí celým svým majetkem, další nevýhodou je podmínka minimálně dvou společníků, kteří si musí navzájem velmi důvěřovat. Výhodou představuje absence stanovené minimální výše základního kapitálu, který tedy není nutné skládat, dále snadná a přehledná organizační struktura a úroveň zdanění, která je celkově ze všech společností nejnižší.

Stejného počtu bodů jako v.o.s. dosáhla i k.s., která má hlavní nevýhodu v povinnosti mít při založení minimálně dva společníky s velmi odlišnými funkcemi, což zejména ze strany komanditisty vyžaduje velkou důvěru. Další nevýhodou z pohledu komplementáře je neomezené ručení. Naopak její výhodou je stejně jako u v.o.s. nízká výše minimálního

základního kapitálu a v případě komplementáře i nízká úroveň zdanění shodná se zdaněním v.o.s..

Nejvhodnější právní forma pro truhlářství je s.r.o. Nevýhody, které s sebou právní forma s.r.o. nese, zejména tedy dvojí zdanění, jsou vykompenzovány relativní bezpečností, co se týče ručení, nižší administrativní náročností jak při založení, tak při řízení, možností založit společnost bez dalších společníků, s nízkým vkladem a s relativně dobrým přístupem k cizímu kapitálu.

Závěr

V bakalářské práci „Obchodní korporace – právní a ekonomické aspekty se zaměřením na založení a vznik“ bylo mým cílem charakterizovat právní úpravu obchodních korporací po rekodifikaci soukromého práva, analyzovat proces jejich konstituování včetně registračních povinností nově vzniklých podnikatelských subjektů a v návaznosti na to porovnat jednotlivé právní formy podnikání z hlediska jejich výhod a nevýhod pro jednotlivé druhy podnikání. Dále bylo mým cílem rozebrat problematiku volby formy podnikání a provést výběr vhodné právní formy podnikání pro konkrétní podnikatelský záměr.

V úvodní části práce jsem definoval obchodní korporace a strukturu jejich úpravy v českém právním řádu. Dále jsem podrobně popsal proces založení a vzniku obchodních společností a registrační povinnosti týkající se nově vzniklých obchodních korporací. V poslední kapitole mé bakalářské práce jsem za použití nastíněných teoretických metod vytvořil podnikatelský záměr a podnikatelský plán a na základě zjištění o jednotlivých právních formách obchodních společností jsem provedl volbu právní formy.

Při zpracovávání mé bakalářské práce jsem zjistil, že založení obchodní korporace je nejen finančně, ale i administrativně velmi náročný proces, který je třeba předem promyslet a zvážit veškeré varianty vzhledem k okolním vlivům.

Není náhodou, že nejčastěji zakládanou společností je v České republice s.r.o., které je i na základě závěrů práce opravdu nejvýhodnější pro naprostou většinou podnikatelských záměrů, s výjimkou podnikání jako fyzická osoba na základě živnostenského nebo jiného oprávnění, kterým se tato práce nezabývala. Hlavní výhody s.r.o. jsou především nízká míra ručení společníků a nízká minimální výše počátečního vkladu, což ale může působit také nedůvěryhodně a odradit potencionální obchodní partnery. Přinejmenším proto, že začínající podnikatel, který na začátek svého podnikání nedokázal sehnat adekvátní finanční obnos, nemusí být z pohledu svých potencionálních obchodních partnerů vnímán jako schopný a tedy i stabilní obchodní partner.

Při zpracovávání práce jsem čerpal především z právních předpisů, odborných publikací srovnávajících právní úpravu před a po rekodifikaci soukromého práva a publikací zabývajících se ekonomickými aspekty založení a vzniku podnikatelského subjektu.

Částečně jsem čerpal i z knih popisujících analytické metody, článků dostupných z internetu a prostřednictvím databáze a také ze svých analytických znalostí nabytých při studiu statistiky.

Jako nejvhodnější se osvědčila metody analýzy, která mi umožnila podrobně rozebrat problematiku založení a vzniku obchodních společností a jejich registrační povinnosti a dále metoda komparace, která umožnila porovnání jednotlivých právních forem podnikání a na základě toho i využití metody volby formy podnikání spočívající v alokaci a následném rozdělení určitého počtu bodů (v mém případě 100 bodů) mezi vybraná kritéria, prostřednictvím které jsem zjistil, že je nejvhodnější právní formou pro mé podnikání právě s.r.o..

Tato bakalářská práce může posloužit všem začínajícím podnikatelům především jako ucelený vhled do problematiky podnikání formou obchodních korporací od samotného podnikatelského záměru až do chvíle, kdy obchodní společnost splnila všechny své povinnosti, které zákony předepisují po založení, a je připravena zahájit svou činnost.

Seznam použitých zdrojů

ČERNÁ, Stanislava, Ivana ŠTENGLOVÁ a Irena PELIKÁNOVÁ. *Právo obchodních korporací*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-735-5.

DĚDIČ, Jan. *Akciové společnosti*. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-404-9.

DOLEČEK, Marek. *Obchodní korporace: založení a vznik*. Businessinfo.cz [online]. 2014 [vid. 10. 10. 2015]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/obchodni-korporace-zalozeni-a-vznik-ppbi-50403.html#!&chapter=2>

Důvodová zpráva ze dne 18. 5. 2011 [online]. 2011 [vid. 2. 9. 2015]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>

Ekonomické subjekty podle vybraných právních forem: Registrované subjekty [online]. 2016. Český statistický úřad [vid. 9. 3. 2016]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&verze=-1&z=T&f=TABULKA&nahled=N&sp=N&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_null_null_&katalog=30831&zo=N&pvo=ORG01&str=v386&v=v7__null__null__null

Ekonomické subjekty podle vybraných právních forem: Subjekty se zjištěnou aktivitou [online]. 2016. Český statistický úřad [vid. 9. 3. 2016]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&verze=-1&z=T&f=TABULKA&nahled=N&sp=N&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_null_null_&katalog=30831&zo=N&pvo=ORG01&str=v386&v=v7__KODAKT__571__1

GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-023-9.

GRASSEOVÁ, M., *Vyuzití SWOT analýzy pro dlouhodobé plánování* [online]. Univerzita Obrany. Ustav Strategických Studii. Obrana a Strategie, vol. 2006, no. 2, pp. 48-55,85. [vid. 2. 3. 2016] ISSN 12146463. Dostupné prostřednictvím ProQuest Central z: <http://search.proquest.com/docview/1018158870/6E7E526378F640A1PQ/1?accountid=17116>

GÜRLICH Richard advokátní kancelář GÜRLICH & Co. *Neplatnost obchodní korporace dle ZOK* [online]. 2014 [vid. 2. 12. 2015]. Dostupné z: <http://www.businessinstitut.cz/neplatnost-obchodni-korporace-dle-zok>

HÁJEK ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o.. *Zákon o obchodních korporacích - 6. vklad* [online]. 2014 [cit. 2. 9. 2015]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/efocus/zakon-o-obchodnich-korporacich-6-vklad-94625.html>

KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. Praha: Polygon, 2004. ISBN 80-7273-098-3.

KUBÍK, J.. *Analyza Konkurenčního Prostedí Jako Nástroj Strategického managementu/An Analysis of the Competitive Environment as a Strategic Management Tool. Trendy Ekonomiky a Managementu* [online]. 2004, vol. 8, no. 19, pp. 27-33. [vid. 2. 3. 2016] ISSN 18028527. Dostupné prostřednictvím ProQuest Central z: <http://search.proquest.com/docview/1549931493/2623519407CF4553PQ/1?accountid=17116>

MACHALOVÁ, J. *Prostorově orientované systémy pro podporu manažerského rozhodování*. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-463-9.

MCKEEVER, Mike. *How to Write a Business Plan*. California: Nolo, 2011. ISBN 9781413312805

NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3158-2.

ONDREJOVÁ, Dana, Josef BEJČEK, Josef KOTÁSEK, Jaromír KOŽIAK, Jarmila POKORNÁ, Radek RUBAN, Josef ŠILHÁN a Eva VEČERKOVÁ. *Nástin obchodního práva*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 9788021074170

Rozvoj franšizingu v Česku. *Franchising.cz - franšiza a vlastní firma* [online]. Praha, 2016. [vid. 13. 3. 2016]. Dostupné z: <http://franchising.cz/abc-franchisingu/3/rozvoj-fransizingu-cesku/>

ŘEZNÍČKOVÁ, Martina. *Franchising: podnikání pod cizím jménem*. Praha: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-174-1.

STAŇKOVÁ, Anna. *Podnikáme úspěšně s malou firmou*. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-926-9.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-336-3.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2409-6.

Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 2. 9. 2015].

Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 2. 9. 2015].

Zákon č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 9. 2. 2016].

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 2. 9. 2015].

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 4. 1. 2016].

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 12. 10. 2015].

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 24. 1. 2016].

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 3. 10. 2015].

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 24. 1. 2016].

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 2. 9. 2015].

Zákon č. 582/1992 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 2. 9. 2015].

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 2. 9. 2015].

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 2. 9. 2015].

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 2. 9. 2015].

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [vid. 11. 10. 2015].

Zákon o obchodních korporacích - komentář. In: *BECK-online* [právní informační systém]. Nakladatelství C. H. Beck [vid. 2. 9. 2015].

ZÍZALOVÁ, P.. *New Resources of Innovation - Challenges to the Czech Republic and its Positioning in Global Economy* [online]. 2011, Ergo, 06, vol. 6, no. 1, pp. 3. [vid. 2. 3. 2016]

ISSN 18022006. Dostupné prostřednictvím ProQuest Central z: <http://search.proquest.com/docview/1322294434/FF9CF3DEDC45F0PQ/1?accountid=17>

116